

PECULIARITIES OF THE IMPACT OF AI ON TRANSFORMATIONAL CHANGES IN MUSICAL ART

ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ШІ НА ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ЗМІНИ В МУЗИЧНОМУ МИСТЕЦТВІ

Iryna Mazur¹

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-672-0-14>

В умовах сьогодення однією з пріоритетних проблем вважається питання використання штучного інтелекту (в подальшому – ШІ), яке викликає численні дискусії, активні обговорення у світі науки, техніки та мистецтва. Нейронні мережі розглядаються одним із важливих напрямів у розробці ШІ, оволодіння яким дозволить віднайти й запропонувати нові можливості для вирішення складних питань стосовно впровадження інноваційних методів розвитку різних галузей суспільного життя.

Значимо, що особливу увагу доцільно приділити взаємодії ШІ зі сферами мистецького напрямку, що призводить до виникнення та окреслення значного кола питань творчого характеру. Одним із важливих аспектів в означеному контексті вважається необхідність уважного й ретельного вивчення основних складових процесу взаємодії композитора із нейромережами. Потрібно зауважити, що досить важливим є визначення й розгляд можливих перспектив впровадження ШІ у процес створення нових композицій, з'ясування проблем, що виникають у зв'язку із використанням ШІ в сучасних мистецьких практиках.

Активне впровадження різноманітних інструментів нейронних мереж, які здатні кардинально змінити проблему створення музичного твору, передбачають трансформацію багатьох сфер музичного мистецтва, до яких доречно віднести й процес сприйняття слухачем різноманітних музичних творів, згенерованих за допомогою ШІ.

Історія результативного використання комп'ютерних технологій в галузі музичного мистецтва сягає 1956 року, коли співробітники «Американського університету Іллінойсу» заклали у програмне забезпечення основні правила побудови музичних композицій. Одночасно розроблену ними комп'ютерну програму було навчено важливим законам теорії музики.

Викладач і композитор Леджарен Хіллер у 1956 році досить ретельно і прискіпливо підійшов до написання програми для університетського

---

¹ Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy, Ukraine

комп'ютера, який розглядався на той час як новаторський і мав навіть власну назву «Ілляс І». Основним завданням для нього стала генерація 4-х частин музичної композиції. В основі створення музичної композиції було покладено принцип алгоритмічних ймовірностей.

«Сюїта Ілляка для струнного квартету» вважається першою композицією, яка була «створена» машиною. Цей твір складався з 4-х частин, в яких комп'ютер генерував ноти, ритми та гармонії, які потім структурували автори цього задуму. Означений експеримент призвів до появи згенерованої композиції під назвою «Сюїта Ілляка», яка в історії мистецтва вважається першим музичним твором, який створений комп'ютерними технологіями [2, с. 312].

Перше виконання «Сюїти Ілляка» викликало справжній ажіотаж у мистецьких колах і стало справжнім вибухом у сфері музичного мистецтва. Деякі слухачі були впевнені, що цей твір є показовим явищем майбутнього музики, оскільки розвиток музичного мистецтва у цьому напрямі призведе до тієї ситуації, що музика втратить наявність будь-якого авторського початку і створені композиції будуть зовсім позбавлені композиторської індивідуальності. Маємо зазначити, що ці слухачі дійсно мали рацію, адже у сучасних умовах, враховуючи збільшення можливостей та активний розвиток технологій генеративного ШІ, стає можливим за лічені секунди згенерувати музику за допомогою тестових запитів у веб-браузері [1, с. 81].

Поява нейромереж, за допомогою яких відбувається генерування музики, призвела до ситуації досить стрімкого розмивання кордонів композиторського фаху. В останні роки професійним академічним композиторам доводиться постійно конкурувати з нейромережами у багатьох сферах музичної індустрії. Нейромережі стрімко й активно піднімають конкуренцію на інший щабель розвитку: завдяки використанню генерованого ШІ, стає можливим створювати музичні композиції усім, хто цього бажає. Зазначимо, що для цього зовсім не потрібно отримувати відповідний фаховий рівень композиторської майстерності. Це один із яскравих, унікальних та інноваційних моментів існування й розвитку мистецтва, який передбачає майже суцільну «демократизацію» процесів створення музичних композицій [4].

Активний розвиток індустрії ШІ-музики призводить до порушення й необхідності вирішення питань, що стосуються віднайдення способів охорони й надання певної компенсації діячам мистецтва, твори яких використовуються в якості навчальної моделі генеративного ШІ. Можливо, відповіддю на це питання стануть створені відповідні моделі, виникнення яких стало можливим завдяки музичному матеріалу певних композиторів.

Нові моделі генеративного ШІ, серед яких досить відомими й поширеними є Suno та Udio, дозволяють створювати унікальні, оригінальні й вражаюче яскраві композиції, які вважаються досконалими за використанням засобів музичної виразності (мелодіями, гармоніями, ритмами), з ідеально та професійно вірно відібраним тембровим забарвленням [2, с. 314]. Однак, означені моделі, на відміну від ШІак I, навчаються на існуючому, вже створеному музичному матеріалі, який належить людині, а саме – композиторам.

Одним із принципово важливих питань, які виникають при впровадженні генеративного ШІ в музичне мистецтво вважається питання: чи здатні нові моделі ШІ, які створені з метою виявлення й знаходження подібності між музичними інструментами, запропонувати нові методи розподілу роялті. Можливим є виникнення нового погляду на можливість компенсації творчих діячів у музичному середовищі, де домінує ШІ [5].

Значимо, що активне впровадження інструментів генерації музики ШІ сприяє активізації процесу створення музичних композицій, якому притаманна дивовижна швидкість. Це значною мірою дозволяє композитору звільнити час з метою подальшого його використання у творчому напрямі. Генерація музики ШІ значно ефективна з економічної точки зору, оскільки розглядається як доступний інструмент і не потребує жодного задіяння значної кількості професійних композиторських митців. Саме цей аспект вважається пріоритетним для багатьох сфер суспільного життя. Маючи великі можливості відносно налаштувань, інструменти генерації музики ШІ мають можливість адаптувати згенеровані треки до певних вимог, які стосуються настрою, довжини звучання й відповідають певним стильовим манерам [3, с. 42].

Означені аспекти сприяють активному впровадженню інструментів генерації музики ШІ, дозволяючи створювати нові можливості як для зберігання музичних традицій минулого так і для відкриття інноваційних методів та прийомів не тільки в процесі створення, але й під час сприймання творів музичного мистецтва. Штучний інтелект значною мірою впливає на сучасне музичне мистецтво, кардинально змінюючи його основні положення функціонування, трансформуючи при цьому важливі аспекти створення, поширення та розповсюдження музичних композицій.

Список використаних джерел:

1. Кравчук О. Застосування штучного інтелекту в музичній індустрії України : аналітичний підхід. *Вісник Київського національного університету*

культури і мистецтв. Музичне мистецтво. 2023. 6 (1). С. 79–88. <https://doi.org/10.31866/2616-7581.6.1.2023.277888> (дата звернення: 10.03.2026).

2. Маринін А. Трансформація цифрових технологій у музичній індустрії в кінці ХХ – початку ХХІ століття. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал.* 2024. № 2. С. 311–315. URL : <https://www.cceeol.com/search/article-detail?id=1277837> (дата звернення: 11.03.2026).

3. Чібалашвілі А. Штучний інтелект у мистецьких практиках. *Сучасне мистецтво.* 2021. 17. С. 41–50. <https://doi.org/10.31500/2309-8813.17.2021.248425> (дата звернення: 08.03.2026).

4. Broadway D. New Grammy Award rules require human input, curb artificial intelligence use (2023). URL: <https://www.reuters.com/lifestyle/grammysbans-ai-only-music-allows-only-human-creators-2023-06-16/> (дата звернення : 05.03.2026).

5. Chasan A. Grimes invites artists to use her voice for AI-generated songs, says she'll split royalties (2023). URL: <https://www.cbsnews.com/news/grimes-ai-music-voice-royalties-artists-copyright/> (дата звернення : 10.03.2026).